

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“СВ.КЛ.ОХРИДСКИ”
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

България, София 1113
Бул. ”Цариградско шосе” 125, бул. 3
Тел.: (+359 2) 873 83 10
Факс: (+359 2) 873 99 41
E-mail: info@feb.uni-sofia.bg

SOFIA UNIVERSITY
“ ST. KLIMENT OHRIDSKI “
FACULTY OF ECONOMICS AND
BUSINESS ADMINISTRATION
Bulgaria, Sofia 1113
125 Tzarigradsko chaussee blvd., bl. 3
Tel.: (+359 2) 873 83 10
Fax: (+359 2) 873 99 41
E-mail: info@feb.uni-sofia.bg

Наименование на учебната дисциплина Финансова математика	
Титуляри на курса: доц. Жан Белен	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година – Ш-та	Семестър – II-ри
Кредити - 2	Часове: Аудиторна натовареност - 30 часа Извънаудиторна натовареност – 120 часа
Характер на обучението Редовна форма	Език на обучението Френски език

Съдържание на дисциплината (анотация)

Във курса по финансова математика се представят основните математически модели, свързани с краткосрочните финансови операции (проста лихва) и дългосрочни финансови операции (сложна лихва). Въвежда се понятието финансов поток на елементарно равнище и се обсъждат различни видове ренти, видове заеми, в това число и облигационни и методите за погасяването им.

Цели на курса

Целта на курса е да формира практически умения в студентите за прилагане на основните математически знания в областта на финансовото и банково дело. Математическият апарат не е нов и е елементарен – може да се каже, че в курса със съвсем малки изключения се прилагат само свойствата на аритметичната и геометричната прогресия. Задачата е да се усвои главно определена терминология и определени алгоритми за пресмятане в различни отнапред зададени ситуации. Използват се и калкулатори за пресмятане в случаите на някои задачи, взети от практиката, в които числата са „неудобни”.

Премахвайки курса студентите трябва да знаят:

- Какво е придобитата стойност на капитал
- Каква е разликата между търговска и гражданска лихва
- Какво е сконтиране
- Кога и как може да се установява еквивалентност между капитали
- Какво е ажио
- Какво е рента
- Как се погасяват неделими и облигационни заеми
- Какво е плодоползване и чиста собственост
- Как се оценяват облигации
- Как се определя рентабилността на инвестиция

Премахвайки курса студентите трябва да могат:

- Да намират една величина във формулите за проста и сложна лихва по дадени останалите
- Да определят средния лихвен процент на няколко инвестиции с различна процентна ставка
- Да определят дали два капитала са еквивалентни и коя е датата на еквивалентността им
- Да определят реалния процент на скотиране като държат сметка за различни видове разходи
- Да могат да пресмятат анюитетни вноски в различни случаи и да изготвят схеми за погасяване на задължения и изплащане на ренти
- Да могат да съставят схеми за погасяване на облигационни заеми
- Да могат да определят собствената стойност на облигация
- Да могат да определят рентабилността на различни инвестиционни схеми и да могат да избират най-изгодната инвестиционна схема според различни критерии

Връзка с други дисциплини от учебния план

Хоризонтални: Макроикономика, Микроикономика и Методи на стопанското управление

Методи на преподаване

Лекции и упражнения с активното участие на студентите, което се изразява в подготовка и представяне на доклади по определени теми, главно съставяне на схеми за погасяване на задължения и избор между инвестиции с различни характеристики

Извънаудиторна натовареност на студентите

1. Подготовка за семинарни занятия (упражнения) във вид на домашни работи – 15 часа
2. Подготовка за контролни работи – 15 часа
3. Подготовка за изпит – 15 часа
4. Подготовка на доклади – 15 часа

Форма на контрол и методи на оценяване

През семестъра студентите получават задачи за домашна работа, чиито решения докладват. Така те могат да получат до 20 точки. Накрая се провежда писмен изпит, последван от събеседване. Студентите получават 2 задачи и един теоретичен въпрос и писмените им отговори се оценяват по точкова система (максимум 30 т.). При формиране на окончателната оценка се сумират точките от контролните и теста, като “отличен 6.00” съответствува на повече от 40 точки, а “слаб 2.00” – на по-малко от 15 т.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

А..Лекции:

№	Тема:	Бр.ч.:
1	Основни елементи на финансовите модели – времева и парична скала, финансови събития и парични потоци, финансова схема, финансова хронология	1
2	Финансов анализ на кредитна сделка – описание и определящи параметри. Дисконт и прости дисконтни класове кредитни сделки. Краткосрочни дългови задължения	1
3	Проста лихва. Обобщени кредитни сделки и схема на погасяване в случая на проста лихва. Платежни потоци – бъдеща и текуща стойност.	3

	Преструктуриране. Модели с променлива процентна ставка и обща схема на простата лихва.	
4.	Сложна лихва. Стандартна схема. Модели с променлив капитал и платежни потоци в условията на сложна лихва. Преобразования и еквивалентност на парични потоци (алгебра на паричните потоци)	4
5	Специални класове потоци. Ренти.	2
6.	Оценка на доходността на финансовите операции. Доходност на портфейлни сделки. Вътрешна доходност на финансовите операции и критерии за нейната единственост	4
	Общо:	15

Б. Упражнения:

№	Тема:	Бр.ч.:
1.	Стандартна схема за прости проценти	1
2	Бинарни модели за прости проценти	1
3	Бъдеща и текуща стойност на платежни потоци	1
4	Непрекъснати модели с променлив капитал в схемата на проста лихва	1
5	Вариране на лихвения процент. Криви на доходност	1
6	Стандартна схема на сложна лихва	1
7	Интензивност на ръста на финансов процес. Функции на ръста	1
8	Уравнение на динамиката на фонд с дискретен поток	1
9	Непрекъснати парични потоци и общо уравнение на динамиката на фонда	1
10	Стандартни и р-кратни ренти	1
11	Монотонни и непрекъснатой ренти. Пенсионни схеми	1
12	Погасяване на дълг	1
13	Непрекъснати схеми на погасяване	1
14	Усреднение на доходността на финансови сделки	1
15	Пресмятане на вътрешна доходност	1
	Общо:	15

Основна литература:

1. D. Schlachter, 2004, Comprendre les mathématiques financiers, 3^{éd.} Hachette Supérieur
2. D. Schlachter, 2004, Comprendre la formation mathématique en économie, 4^{éd.} Hachette supérieur
3. D. Lambertson, B. Lapeyre, 1997, Introduction au calcul stochastique appliqué à la finance, Ellipses
4. Xavier Guyon, 2001, Statistique et économétrie, Ellipse

Допълнителна литература:

1. Walder Masiéri, 1989, Mathématiques Financières, Sirey
2. Guy Anson, Thierry Houben, 1989, Mathématique Financière, Armand Colin

Съставили програмата: Георги Симидчиев, гл. ас. Вивиян Балиганд

Дата: 9.06.2012